

CANNABISTEELT

Samen telen, samen delen

Amsterdam opende onlangs de eerste cannabis social club. Het idee daarachter is dat de leden gezamenlijk pesticidenvrije marihuana telen. In Spanje bestaan zulke wietclubs al.

door Lilian Dominicus
illustratie Mark Reijntjens en Marietta de Boer

Het portaal van de Barcelonese club La Mesa is schaars verlicht. Je kunt er zomaar aan voorbij lopen, zonder dat je in de gaten hebt wat er zich achter de deuren afspeelt. Alleen een vlaag wietlucht, afkomstig van een toevallig passerende bezoeker geeft een mogelijke hint. Alle kans dat ergens in zijn ondergoed een zakje met een kleine hoeveelheid wiet of hasj verborgen zit. Dat zou in ieder geval wel conform het advies zijn dat La Mesa aan alle nieuwe leden geeft.

„We worden beschermd door de wet op de privacy”, zegt de beeldschone vrouw die in de gang de inschrijvingen verzorgt. „Hier in Spanje mag je in je eigen huis gebruiken en ook in niet-openbare gelegenheden zoals een privéclub. Buiten op straat mag je niet zomaar roken of cannabis bij je hebben. De politie mag echter niet zonder opsporingsbevoegdheid zoeken in plekken die als privé worden beschouwd en daar valt je ondergoed onder.”

La Mesa is een van de honderden cannabis social clubs die Barcelona telt. Clubs als La Mesa, El Verde, Alhambra, Dr. Dou en Strainhunters zijn officieel gezelligheidsverenigingen, die als doel hebben gezamenlijk wiet te telen; omdat de leden bij gebrek aan tuin of balkon in een grote stad als deze, niet zelf in de gelegenheid zijn om een plant te laten groeien, of simpelweg omdat ze geen groene vingers hebben. Bij inschrijving dien je aan te geven hoeveel gram je maximaal per maand gebruiken wilt. „20 gram? Dan laten we één plant voor je groeien”, zegt de medewerkster van La Mesa.

De cannabis wordt voor en door sommige leden geteeld op percelen die meestal buiten de stad liggen. Sommige zijn klein, andere behoorlijk groot. „Mijn club telt 337 leden. Zij zijn eigenaar van de planten en geven van te voren aan hoeveel ze willen gebruiken. Ik ben de enige die weet waar ze staan. Niet omdat ik bang ben voor de politie, want wat we doen is 'niet illegaal', zoals we hier zeggen, maar de kans dat het gestolen

wordt is wel groot”, zegt de voorzitter van La Cremme in Sitges, ten zuiden van Barcelona. Hij wil liever niet met zijn volledige naam in de krant. „Iedereen noemt mij Sito, dus schrijf dat maar op.”

Volgens Russ Hudson, hoofdredacteur van het online magazine Marihuana Games, is een cannabis social club in Barcelona wezenlijk anders dan een coffeeshop in Amsterdam. De Amerikaan, die zelf marihuana gebruikt, woont tegenwoordig in Barcelona, maar verbleef lange tijd in Amsterdam. „In een coffeeshop krijg je het gevoel dat je in een kroeg zit, een cannabis social club heeft meer iets weg van een huiskamer. In een cannabis social club kijkt ook niemand ervan op als je de hele avond voor je uit zit te staren met enkel een perziksapje voor je neus. Dit zijn plekken waar mensen naar toe gaan om even bij te komen van de drukte van de stad. Sommigen nemen hun laptop mee om te kunnen werken.”

Dat klinkt als een paradijs voor gebruikers van marihuana, maar de laatste maanden worden cannabis social clubs in met name Barcelona geplaagd door politie-invalen.

Clubs worden gesloten, onder meer omdat ze niet kunnen bewijzen dat de cannabis door het collectief is geteeld, de ventilatie niet goed werkt of de vergunning voor de catering niet in orde is. Ook heeft de overheid onlangs de regels voor cannabis social clubs aangescherpt.

Hudson denkt dat dat komt omdat autoriteiten niet willen dat Barcelona de marihuana-hoofdstad van Europa wordt. „Een aantal malafide clubs verpest het voor de rest. Zij nemen het bijvoorbeeld niet zo nauw met de regel dat je alleen lid kunt worden als je door een lid geïntroduceerd bent. Er zijn clubs die zelfs op straat flyereren, om toeristen naar hun clubs te lokken, terwijl ze helemaal geen reclame mogen maken.”

“In coffeeshop krijg je het gevoel dat je in een kroeg zit, cannabis social club is meer huiskamer

Russ Hudson, hoofdredacteur
Marihuana Games

Club kan antwoord zijn op scheve gedoogsituatie

Het Spaanse model dient als voorbeeld voor de Nederlandse cannabis social club Tree of Life, die alweer enkele maanden geleden in Amsterdam is opgericht. De afgelopen maanden zijn veel clubs in Barcelona gesloten. De verenigingen die open blijven, stellen strenge eisen aan het lidmaatschap. Zo wil ook het bestuur van Tree of Life te werk gaan. Wie lid wil worden moet ten minste 21 jaar zijn, tenzij uit een verklaring van de huisarts blijkt dat het aspirant-lid cannabis nodig heeft als medicijn. Een interview met het bestuur hoort tot de toelatingsprocedure. Ook moet een lid ingezetene van Nederland zijn, toeristen komen niet binnen. Bijna elke maandag komen leden en aspirant-leden bij elkaar in Vibrasonica. Het is het clubgebouw aan de rand van de rosse buurt, met comfortabele banken en stoelen en een bar waar je ook kunt eten. Een dj zorgt voor een mix van muziek

uit de jaren '60 en '70, psychedelische rock en trip hop. Op een groot videoscherm wordt een documentaire getoond van Hollywood-acteur en cannabis-activist Woody Harrelson over de geschiedenis van de marihuana. 'Samen telen, samen delen', is het motto. „Wie zich inschrijft, geeft zijn individuele gedoogrecht – om voor eigen gebruik planten te mogen telen

zonder vervolgd te worden – op voor de club”, zegt Ruud van Wieren, secretaris van de Amsterdamse cannabis social club; net als in Spanje, dus. „We kunnen wachten totdat er wetgeving komt die regulering van de teelt legaliseert, of je kunt kijken wat binnen het gedoogbeleid mogelijk is.”

Begin oktober mochten de leden hun eerste, in clubverband geteelde, biologische cannabis afdalen. Volgens de regels van Tree of Life mag elk lid maximaal 5 gram per dag ontvangen, om te voorkomen dat de cannabis wordt doorverkocht. Wie dat toch doet, wordt ook direct geïmporteerd. Volgens dezelfde regels is de marihuana gearandeerd vrij van pesticiden. Van Wieren: „We registreren de soort, houden de groei van de planten

nauwgezet bij en noteren ook de opbrengst van de oogst.” Dat is anders dan in een coffeeshop, waar je nooit helemaal zeker weet wat je aanschaft. Als een coffeeshophouder inkoop, moet hij het doen met een blik op de gedroogde wietbloemetjes of geperste hasj-bolletjes en op basis daarvan beslissen: ja of nee. Controle op de teelt mag hij niet hebben. Cannabis social clubs kunnen een antwoord zijn op de scheve situatie die nu in Nederland bestaat: de verkoop en het gebruik worden gedoogd, maar de teelt is strafbaar, mede omdat internationale drugsverdragen dat niet toestaan. Emeritus-hoogleraar Cyrille Fijnaut van de Universiteit Tilburg brak daarom begin deze maand nog een lans voor cannabis social clubs. „Clubs die niet op commerciële voet worden georganiseerd, de cannabis op naam van de leden telen en gebruiken én door de overheid worden gecontroleerd, kunnen een brug slaan tussen de internationale verdragen en het feitelijk grootschalige cannabisverbruik *all over the world*”, schrijft hij in het boek *De derde weg*.

Hij twijfelt wel over of de constructie voor een rechter standhoudt met de huidige wetgeving. Daarin staat hij niet alleen. „Al worden maximaal vijf planten voor eigen gebruik gedoogd, het is wel strafbaar”, zegt Kaj Hollemans van KH Legal Advice. „Als er apparaten voor belichting, verwarming en bevloeiing op het perceel staan, wordt er vanuit gegaan dat de teelt professioneel is.”

Volgens Hollemans putten voorstanders van cannabis social clubs in Nederland hoop uit de uitspraak van de rechtbank in Bierum, waarin twee Groningse wiettelers wel schuldig zijn bevonden aan de teelt en verkoop van cannabis, maar geen straf kregen omdat ze op verantwoorde wijze teelden. „Dat is nog altijd geen uitspraak. Ze kregen weliswaar geen straf, maar hebben wel een strafblad.” Het bestuur van Tree of Life is van mening dat de kweekactiviteiten niet als illegaal kunnen worden gedefinieerd, omdat de vereniging geen winstoogmerk kent.

Het Openbaar Ministerie kon gisteren niet inhoudelijk reageren. Een woordvoerder van het ministerie van Veiligheid en Justitie laat weten dat een cannabis social club in Nederland niet mag. „De lokale autoriteiten zouden daartegen moeten optreden.”

“We kunnen wachten op wetgeving óf kijken wat binnen gedoogbeleid kan

Ruud van Wieren, secretaris
van cannabis social club